

ฟ้าสวย น้ำใส

จดหมายข่าวที่ชวนให้ทุกคนช่วยกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

ปีที่ 14 ฉบับที่ 8
เดือนสิงหาคม 2561

ECO Forest

บ้านใจดี
บ้านรักแม่พันธุ์ชุมชนพืช

สวัสดิ์

คนไทยหัวใจสีเขียวทุกท่าน

ช่วงนี้ฝนตกชุกทุกพื้นที่ทำให้หลายจังหวัดประสบภัยน้ำท่วมและดินโคลนถล่ม ภาครัฐและจิตอาสาต้องระดมสรรพกำลังเข้าไปช่วยเหลือพี่น้องประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนกัน แต่มีอีกหลายพื้นที่โชคดีมีต้นไม้อุดมสมบูรณ์ช่วยอุ้มน้ำเอาไว้ ทำให้ชุมชนรอดพ้นจากอุทกภัยที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

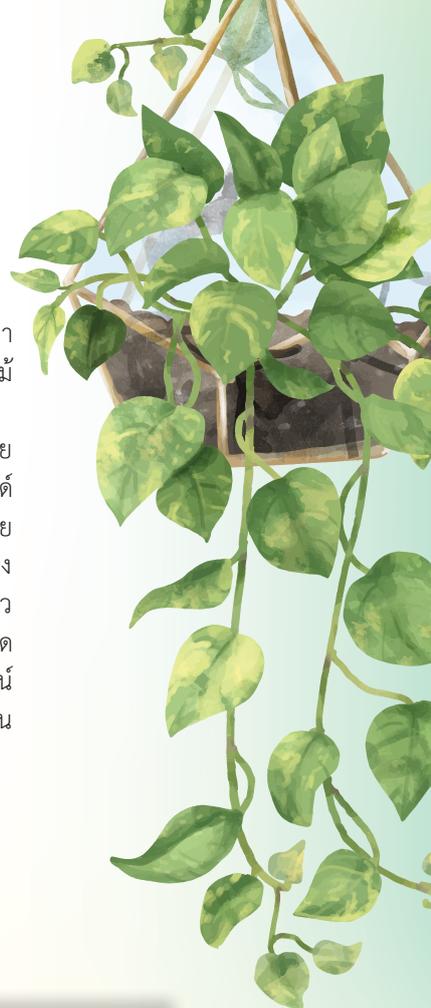
จริง ๆ แล้ว “ต้นไม้” มีคุณประโยชน์หลายอย่างจนเราคาดไม่ถึงเลยทีเดียวนะ ถ้าใกล้ ๆ ตัวเราหน่อยก็จะช่วยดักจับอนุภาคมลพิษบางชนิดได้ เช่น ฝุ่น คาร์บอน ไอพิกต่าง ๆ ช่วยลดโลกร้อนด้วยการดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และยังปลดปล่อยก๊าซออกซิเจนออกมาให้เราทุกคนได้สูดอากาศบริสุทธิ์ทุก ๆ วัน น้ำที่ระเหยจากการคายออกมาจากใบช่วยทำให้อุณหภูมิลดลงรู้สึกเย็นสบาย นี่ถ้านับต้นไม้เป็นแหล่งอาหาร ยารักษาโรค เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตนานาชนิดตั้งแต่โคนต้นจนถึงใบแล้ว เชื่อว่าจะทำให้ทุกคนรักต้นไม้ขึ้นมาเยอะเลยทีเดียวนะ

ยังมีข่าวดีจากทางรัฐบาลกำลังแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 7 ให้ไม้ทุกชนิดในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ไม่เป็นไม้หวงห้ามอีกต่อไป ทุกคนสามารถปลูกและทำประโยชน์จากไม้ที่มีค่าได้แล้ว ยิ่งจะเป็นผลดีต่อการจูงใจให้ปลูกต้นไม้เพิ่มมากขึ้นควบคู่กับการสร้างรายได้ให้ชุมชนและขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศด้วย

กองบรรณาธิการ
“ฟ้าสวย น้ำใส”

สารบัญ

ต้นคิด “สุนทร คมคาย” ผู้นำอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น	3
ใบไม้ไหว ทส. เป็นเจ้าภาพการประชุมคณะหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า ครั้งที่ 3/2561	4
เปิดศูนย์เรียนรู้การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม “กลุ่มมดย่อมสิริธรรมชาติบ้านคีรีวง”	
กระตุ้นวินัยการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ผ่านทวงภาพถ่ายในนิทรรศการ “มูมกล่อมเมื่อมอวขยะ”	5
เปิดฟ้า “ปลูกป่านี้เวศ” อนุรักษ์พันธุกรรมพืช	6
ฟ้ากว้าง เครือข่าย ทสม. 77 จังหวัด ขับเคลื่อนลดใช้ถุงพลาสติกในตลาดสด	8
ใต้ตะวัน “โรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยาวเรียน” จังหวัดบึงกาฬ ต้นแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	9
ระบำผีเสื้อ ร่วมพลังอนุรักษ์ “ปลูกป่า-รักษาปู” ที่บ้านบากันใหญ่	10
หมุนตามฟ้า เพราะโลกร้อน..! เราอาจจะไม่ได้กินช็อกโกแลต	11
“รักษ์สิ่งแวดล้อม” อย่างกายวิวัฒนาการ	

“สุนทร คมคาย”

ผู้นำอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น

เราได้ปลูกจิตสำนึกคนในพื้นที่ให้มีความสำคัญกับการ “อนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น” ทำให้ทุกคนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่นแล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ยึดโยงกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้ เมื่อชีวิตเรามีความผูกพันกับสิ่งแวดล้อมในชุมชนจะทำให้เรารู้สึกหวงแหน รู้จักคุณค่าทรัพยากรที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราเอง

นายสุนทร คมคาย

ทสม. ตีเตนระดับประเทศ ด้านการพิทักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ บ้านเขาไม้แก้ว ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี

นายสุนทร คมคาย ทสม. ตีเตนระดับประเทศ ด้านการพิทักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ บ้านเขาไม้แก้ว ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี กล่าวว่า

“การดูแลป่าไม้ในชุมชนนอกจากเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมแล้ว ป่าชุมชนจะกลายเป็นซูเปอร์มาร์เก็ต เป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ มีไม้จากป่า มีสมุนไพร เอาไว้ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เช่นเดียวกับ การใส่ใจดูแลแม่น้ำลำคลองให้ใสสะอาดเอาไว้ใช้อุปโภคบริโภค มีปลาพันธุ์ต่าง ๆ มาอาศัย และจับปลามาทำเป็นอาหารได้ เมื่อชีวิตเรามีความผูกพันกับสิ่งแวดล้อมในชุมชน ทำให้รู้สึกหวงแหน รู้จักคุณค่าทรัพยากรที่อยู่รอบ ๆ ตัว ถ้าเกิดมีปลาตายขึ้นมา มันก็เหมือนเราตายไปด้วย เพราะปลาคือชีวิตเรา ชุมชนจะตื่นตัวลุกขึ้นมาหาสาเหตุว่าปลาตายเพราะคุณภาพน้ำไม่ดี หรือเพราะอะไร นี่คือการอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีชีวิตที่ยึดโยงกัน”

ทส. เป็นเจ้าภาพการประชุม

คณะหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า ครั้งที่ 3/2561

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เป็นเจ้าภาพการประชุม คณะหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า ครั้งที่ 3/2561 โดยมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ให้เกียรติเป็นประธานการประชุม เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561 ณ ห้องประชุมอารีย์สัมพันธ์ ชั้น 3 อาคารกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในโอกาสนี้ นายกรัฐมนตรีได้เยี่ยมชมนิทรรศการผลการดำเนินงานของ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาทิ แผนฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่วนอุทยานถ้ำหลวง - ขุนน้ำนางนอน ตำบลโปงผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย การจัดการสิ่งแวดล้อม ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก การแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกและขยะทะเล การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควัน

ภาคเหนือ นอกจากนี้ยังมีผลการดำเนินงานของโรงเรียน วัดตโปทาราม จังหวัดชลบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนปลอดขยะชนะเลิศ ปี 2559 และเป็นศูนย์เรียนโรงเรียนปลอดขยะ ภายใต้แนวคิด Zero Waste หรือขยะเหลือศูนย์ โดยใช้หลัก 3Rs (Reduce Reuse Recycle) การนำวัสดุเหลือใช้หรือทิ้งแล้วนำมาทำประโยชน์ เช่น การนำกากกาแฟมาทำสบู่ขัดผิว หรือการนำขยะสดไปทำน้ำหมักชีวภาพ เป็นต้น อีกทั้งดำเนินโครงการฝึกทักษะอาชีพนักเรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งเรื่องอาหาร เครื่องดื่ม ผักอินทรีย์ ท่องเที่ยวและบริการ เพื่อนักเรียนจะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ในอนาคต เป็นการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลาเรียนรู้ ตามนโยบายรัฐบาล

เปิดศูนย์เรียนรู้ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม “กลุ่มมัตย้อมสีธรรมชาติบ้านคีรีวง”

ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2555 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินโครงการยกระดับสถานประกอบการ ประเภทการผลิตสิ่งทอขนาดเล็ก เพื่อจัดตั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และถ่ายทอดความรู้ การผลิตสิ่งทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กับผู้ประกอบการ นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

ในปี 2560 ได้คัดเลือกผู้ประกอบการสิ่งทอขนาดเล็ก กลุ่มมัตย้อมสีธรรมชาติคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผ่านเกณฑ์ประเมินการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในระดับดี และมีศักยภาพในการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้สิ่งทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการรวมกลุ่มผู้ประกอบการมีโครงสร้างในการบริหารงาน มีทั้งบุคลากรที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้ ประชาสัมพันธ์ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นอย่างดี และได้จัดพิธีเปิดศูนย์เรียนรู้การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กลุ่มมัตย้อมสีธรรมชาติบ้านคีรีวง เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2561 เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำหรับนักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการ และประชาชนทั่วไป

ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและขยายผลการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยสมาชิก กลุ่มผู้ประกอบการให้สามารถถ่ายทอดความรู้กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้เป็นที่รู้จัก และแพร่หลายมากขึ้น โดยมี นายวีรวัฒน์ ปภุสสร รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์การเรียนรู้ครั้งนี้

สำหรับกลุ่มมัตย้อมสีธรรมชาติบ้านคีรีวง เป็นกลุ่มสตรีในชุมชนคีรีวงรวมตัวกันเพื่อหาอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวหลังจากทำสวนผลไม้ การทำผ้ามัตย้อมสีธรรมชาติเป็นความรู้ และภูมิปัญญาของชาวบ้านที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ไม่เป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม แต่เป็นการฟื้นฟูธรรมชาติเพราะการย้อมสีธรรมชาติเป็นกระบวนการที่พึ่งพิงกับวัสดุธรรมชาติ อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์ต้นไม้ด้วย โดยกลุ่มผ้ามัตย้อมสีธรรมชาติบ้านคีรีวง ได้เลือกผลไม้ในท้องถิ่น มาย้อมเป็นสีธรรมชาติต่างๆ เช่น มังคุดให้สีส้มกับชมพู สะตอให้สีเทา ลูกเหม็นให้สีน้ำตาลเข้ม เพกาให้สีเขียวเข้ม แขนหูลมพอให้สีน้ำตาลอ่อน และทูกวางให้สีเหลืองอมเขียว เป็นต้น

กระตุ้นวินัยการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ผ่านทางภาพถ่ายในนิทรรศการ “มุมมองเมื่อมองขยะ”

ทุกวันนี้สื่อสังคมออนไลน์ หรือ Social Network เป็นอีกสื่อหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมและเข้าถึงทุกกลุ่มคน จึงเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสื่อสาร เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจกับประชาชนในการบริหารจัดการขยะและ สิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดกิจกรรม “มุมมอง เมื่อมองขยะ” ขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและ มีส่วนร่วมในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอย โดยอาศัยสื่อสังคมออนไลน์ เป็นช่องทางในการสะท้อนปัญหาขยะและสิ่งแวดล้อมผ่านทางภาพถ่าย ใน 2 มุมมอง ทั้งมุมมองของวัยรุ่น คือ บุคคล กิจกรรม สถานที่ ที่มีความ ไร้ระเบียบ ขาดวินัยในการทิ้งขยะ และมุมมองของมายด์ฮีโร่ คือ บุคคล กิจกรรม สถานที่ ที่มีความเป็นระเบียบมีการจัดการขยะที่ดี ทางเพจเฟซบุ๊ก “มุมมองเมื่อมองขยะ” โดยได้รับความสนใจจากประชาชนส่งภาพ เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 480 ภาพ ซึ่งในจำนวนนี้มี 20 ภาพ ที่ได้รับการคัดเลือกมาร่วมจัดแสดง ณ Zpell ศูนย์การค้าพิวเจอร์พาร์ค รังสิต ชั้น 2 โซนเซ็นทรัล ตั้งแต่วันที่ 4-6 สิงหาคม 2561 ร่วมกับภาพ จากช่างภาพมืออาชีพและบุคคลที่มีชื่อเสียง พร้อมกับกิจกรรมและ นิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอีกด้วย

นอกจากนี้ ในวันที่ 6 สิงหาคม 2561 ได้มีการจัดเสวนา “มุมมอง เมื่อมองขยะ : วัยร้าย และมายด์ฮีโร่” โดยมี “อาจารย์อ้วน” ทวีรัตน์ โชคชัยเพิ่มพูนผล ช่างภาพได้นำ นักอนุรักษ์ทางทะเล “คุณปอ วิถีตากล่อง” บล็อกเกอร์เพจ “วิถีตากล่อง” ผู้ที่มีคนติดตาม การท่องเที่ยวของเขาว่า 400,000 โลก และ “น้องแบงค์” ธิติมหาโยธารักษ์ ดารานักแสดงขวัญใจวัยรุ่น ร่วมเสวนา พร้อมทั้งมีการมอบเกียรติบัตรให้กับ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ร่วมจัดแสดงนิทรรศการภาพถ่ายในครั้งนี้ โดย นายสุรชัย อจลบุญ รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม “อาจารย์อ้วน” ทวีรัตน์ โชคชัยเพิ่มพูนผล กล่าวว่า “ผมได้ถ่ายภาพ แมงกะพรุนกำลังว่ายน้ำใต้ท้องทะเลสมุทร และมีถุงพลาสติกลอยอยู่ข้างๆ ติดมาด้วย ซึ่งภาพถุงพลาสติกได้ทำลายทิวทัศน์อันสวยงามใต้ท้องทะเลไทย

และขยะพลาสติกในทะเลมีจำนวนมาก ทำให้บางทีวาฬ เต่าทะเล โลมา นกทะเล กินถุงพลาสติกเข้าไป ล่าสุดก็มีข่าววาฬนำร่องกินถุงพลาสติก เข้าไปจนตายแล้วพบถุงพลาสติกในท้องถึง 8 กิโลกรัม ผมคิดว่าถึงเวลาแล้ว ที่ทุกคนต้องหันมาใส่ใจเรื่องการลดใช้พลาสติก โดยเริ่มจากตัวเรา และคนรอบข้างก่อน ตอนนี่ผมเลิกใช้ถุงพลาสติกอย่างจริงจังด้วยการพก ขวดน้ำ และถุงผ้าจากบ้าน เพื่อลดการใช้ขวดน้ำพลาสติก หลอด ถุงหิ้ว นอกจากนี้ ยังได้รณรงค์ให้กองถ่ายหนัง และเรือบริการท่องเที่ยวลดการใช้ ถุงพลาสติก กล่องโฟมด้วย”

คุณปอ วิถีตากล่อง กล่าวว่า “เวลาไปดำน้ำมักจะเจอขยะในทะเล บ่อยครั้ง และจะเก็บใส่ถุงตาข่ายขึ้นมา จริง ๆ แล้วทะเลประเทศไทย มีความสวยงามมาก อย่างเช่นที่ชุมพร ระนอง เวลาไปเที่ยวหรือไปดำน้ำ ก็อยากเก็บภาพปะการังสวย ๆ น้ำใส ๆ ที่ไม่ใช่ภาพขยะในทะเล จึงขอฝาก ทุกคนช่วยกันลดการใช้พลาสติก และคัดแยกขยะทิ้งลงถังให้ถูกต้อง ช่วยกัน คนละไม้คนละมือก็จะลดปริมาณขยะในบ้านเราได้”

“น้องแบงค์” ธิติมหาโยธารักษ์ ได้ให้คำแนะนำว่า “การแก้ปัญหาขยะ เริ่มง่าย ๆ จากตัวเราเองก่อน ไม่ต้องไปโทษคนอื่น เราทิ้งขยะให้ถูกที่ มีการคัดแยกให้ถูกต้อง เพียงเท่านี้ก็จะเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลสิ่งแวดล้อม และป้องกันน้ำท่วมได้ เพราะไม่มีขยะลอยไปอุดตันทางเดินของน้ำ”

ขณะที่ผู้ที่ส่งภาพเข้าร่วมกิจกรรมและได้รับการคัดเลือกเป็น 1 ในจำนวน 20 ภาพ ที่นำมาแสดงในงานได้บอกเล่าถึงที่มาของ “มุมมองเมื่อมองขยะ” ด้วย โดย “น้องบอส” นายวรรณรัตน์ จ्ञานงค์ถ้อย นักศึกษาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กล่าวว่า “ภาพที่ผมส่งเข้าร่วมกิจกรรม เป็นมุมที่รถไฟกำลังวิ่งผ่านกองขยะสองข้างทางรถไฟ เวลาผมนำภาพถ่ายนี้ ไปโพสต์ลงเฟซบุ๊ก มีคนมากดไลค์ บางคนก็มาแชร์ต่อ ผมดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่ง ในการกระตุ้นจิตสำนึกคนโลกออนไลน์ให้ตื่นตัวมาใส่ใจสิ่งแวดล้อม”

ด้าน นางพรณิดา แก้วปทุมทิพย์ เจ้าของบริษัท สปริงบอร์ด คอนซัลติง จำกัด กล่าวว่า “ภาพที่ส่งเข้าร่วมกิจกรรมมีชื่อว่า “ในความงาม มีความไม่งาม” ในภาพเป็นขยะขวดพลาสติก ลอยเต็มหนองน้ำท่ามกลางดอกนนทรี สีเหลืองอร่ามที่หล่นลงมาบริเวณสวนรถไฟ จริง ๆ แล้วปัญหาขยะทุกคนรู้ แต่สำคัญอยู่ที่ รู้แล้วต้องลงมือทำ การไม่บริโภคมากเกินไป การทิ้งขยะให้ถูกที่ ถือว่าเป็นการช่วยกัน ดูแลสิ่งแวดล้อมง่าย ๆ ที่เริ่มได้จาก ตัวเราเอง”

“ปลูกป่านิเวศ” อนุรักษ์พันธุกรรมพืช

ปัญหาการลดลงของพื้นที่ป่าไม้และการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลก โดยเฉพาะในเขตเมืองที่มีอุณหภูมิสูง เนื่องจากพื้นที่ในเขตเมืองถูกปกคลุมด้วยอาคาร ตึกสูง และวัสดุที่ไม่ดูดซับความร้อน ทำให้เกิดสภาวะการแผ่กระจายความร้อน (Heat Island) ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) จึงกำหนดเป้าหมายในการเพิ่มพื้นที่ป่าให้ได้ 40% ของพื้นที่ประเทศหรือ 23 ล้านไร่ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ให้ความสำคัญในการปลูกป่าอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 ได้ดำเนินโครงการศึกษาและพัฒนารูปแบบการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองชุมชน เพื่อศึกษารูปแบบการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและเป็นการเพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในสถานที่ราชการ โดยปลูกพันธุ์ไม้ท้องถิ่น 93 ชนิด ประกอบด้วย พันธุ์ไม้เรือนยอดสูงสุด เช่น ยางนา ตะเคียนทอง พะยอม ฯลฯ พันธุ์ไม้เรือนยอดชั้นรอง เช่น มะค่าโมง ตะแบก มะกอกป่า กุ่มบก กุ่มน้ำ สมอพิเภก จิกสวน จิกนา สาธร ฯลฯ พันธุ์ไม้พุ่ม เช่น ชำมะเลียง ชะมวง มะตาด มะดิน นมแมว นมหนู ฯลฯ พันธุ์ไม้พื้นล่าง เช่น เร่วแดง ชิงช้า กระวาน พิลังกาสา เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังเป็นศูนย์เรียนรู้วัตรกรรมปลูกป่านิเวศ เพื่ออนุรักษ์และสร้างจิตสำนึกให้ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงงานอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมในการปลูกป่านิเวศเพิ่มขึ้น ภายใต้แนวคิด “คนสร้างป่า ป่าสร้างโลก โลกของสิ่งมีชีวิต” ที่ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ในปีเดียวกันนี้ได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตั้งแต่ปี 2560 โดยปลูกป่านิเวศ เพื่อศึกษาความสามารถในการกักเก็บคาร์บอน โดยนำพันธุ์ไม้ดั้งเดิมที่เพาะด้วยเมล็ด จำนวนกว่า 100 ชนิด ที่พบในพื้นที่ราบลุ่มภาคกลางมาปลูกด้วยเทคนิคการปลูกป่าของ ศ.ดร. อาศิระ มียาวากิ คือ การปลูกพันธุ์ไม้ท้องถิ่นตามโครงสร้างป่าธรรมชาติ มีทั้งพันธุ์ไม้เรือนยอดสูงสุด พันธุ์ไม้เรือนยอดชั้นรอง และไม้พุ่ม ซึ่งพันธุ์ไม้ที่คัดเลือกมาปลูกในป่านิเวศยังได้นำแนวทางปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง มีจำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 พันธุ์ไม้ที่ให้เนื้อไม้ ได้แก่ ตะเคียนทอง ยางแดง ยางนา มะค่าโมง เคี่ยมคะนอง และกระบก

กลุ่มที่ 2 พันธุ์ไม้ที่ให้ผลผลิตด้านอาหารและสมุนไพร เช่น มะพลับ มะกอกน้ำ มะเกลือ แต้ว สมอ พิเภก ชะมวง มันปู กฤษณา การบูร เพกา แคนา เป็นต้น

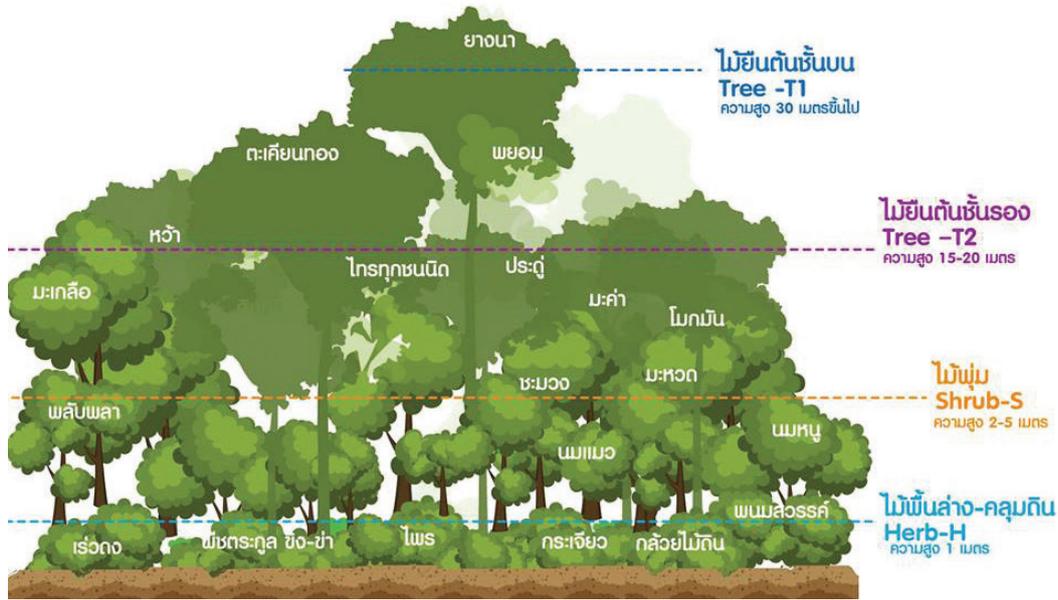
กลุ่มที่ 3 พันธุ์ไม้ที่เป็นอาหารของสัตว์กิน เช่น หว่า มะขามป้อม มะขวิด เม่าหลวง เป็นต้น

กลุ่มที่ 4 พันธุ์ไม้ดอกและดอกหอม เช่น พะยอม กระติง กันเกรา กุ่มน้ำ เสลา กัลปพฤกษ์ จันทร์หอม ชงโค เป็นต้น

กลุ่มที่ 5 พันธุ์ไม้หายาก ได้แก่ ต้นสะตือ ตาลหก สังกะสี อัมพวา ฝนนสะท้าว เป็นต้น

เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2561 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงมีพิธีเปิดป้ายโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาดูงานหลากหลายของชนิดพันธุ์ไม้และเป็นที่อยู่อาศัยของนกนานาชนิด ทั้งนกประจำถิ่นและ

นอกพุ่มมากกว่า 30 ชนิด ซึ่งนอกจากพืชเปิดป่าฯ แล้วยังมีการปลูกต้นไม้ รวงผึ้ง บริเวณศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ตำบลคลองห้า อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมี **นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา อธิบดี กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม** เป็นประธาน

การสร้างป่าธรรมชาติ หรือป่าเนเวศ เริ่มต้นที่ประเทศญี่ปุ่น โดย ศ.ดร. อาคิระ มียาวากิ แห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติโยโกฮาม่า ประเทศญี่ปุ่น เมื่อประมาณกว่า 40 ปีที่ผ่านมา ซึ่งตามแนวคิดของ ศ.ดร. อาคิระ มียาวากิ ปัจจุบันได้สร้างป่าเนเวศประมาณกว่า 1,500 แห่งทั่วโลก โดยเริ่มที่ประเทศ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา จีน มาเลเซีย บราซิล อินเดีย และประเทศไทย ฯลฯ การดำเนินการปลูกป่าเนเวศตามหลักการของ ศ.ดร. อาคิระ มียาวากิ เป็นการปลูก ป่าเนเวศเลียนแบบโครงสร้างป่าธรรมชาติ ปลูกพันธุ์ไม้ท้องถิ่นหลาย ๆ ชนิด คละกันทั้งพันธุ์ไม้ยืนต้น ไม้ชั้นรอง ไม้พุ่ม และไม้คลุมดิน ปลูกแบบสุม ไม้เป็นแถวเป็นแนว มีระยะห่างของการปลูกเลียนแบบธรรมชาติ ใช้หลักการ ปลูกถี่ประมาณ 3-4 ต้น ใน 1 ตารางเมตร โดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งประโยชน์ ของการปลูกป่าเนเวศจะช่วยให้ได้ป่าที่เสมือนป่าธรรมชาติ สามารถสร้าง

ป่าธรรมชาติด้วยระยะเวลาสั้นภายใน 10 ปี ตามทฤษฎีการทดแทนสังคมพืช แนวใหม่ (New Succession Theory) การสร้างป่าธรรมชาติสามารถป้องกัน ผลกระทบอันเกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น คลื่นสึนามิ พายุฝนและลม เสี่ยงรบกวน และดินถล่ม เป็นต้น

สำหรับป่าเนเวศปลูกครั้งแรกที่บ้านบ่อหวี ตำบลบ่อหวี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ภายใต้โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อปี 2534 นำโดย ดร. อาคิระ มียาวากิ ร่วมกับ คณาจารย์และนักศึกษาจาก สถาบันวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแห่งชาติ โยโกฮาม่า ประเทศญี่ปุ่น และ ศ.ดร.ชุนจิ มิไร แห่งมหาวิทยาลัยโตเกียว ดำรงจ ติเวณชายแดน รวมทั้งประชาชน

ต่อมาได้สร้างแปลงทดลองป่าเนเวศในเมือง ที่สวนจิตรลดา และศูนย์วิจัย และฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันได้ขยาย พื้นที่สร้างป่าเนเวศในพื้นที่เขตเมืองเพิ่มขึ้นหลายแห่ง ทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและโรงงานของภาคเอกชน

หลักการปลูกป่าเนเวศ

- การเตรียมกล้าไม้**
 - ส่องพันธุ์ไม้ป่าในท้องถิ่น
 - คัดเลือกพันธุ์-เก็บเมล็ด
 - มาเพาะในโรงเพาะชำ
 - ย้ายกล้าลงถุงดำ
- การเตรียมดิน**
 - โปะพรอน (ผสมวัสดุและมูลสัตว์)
 - สร้างเนินดิน (ผสมวัสดุและมูลสัตว์)
 - สร้างชั้นดินโกรนในพื้นที่ลาดชัน
- เทคนิคการปลูก**
 - จุ่มน้ำ
 - ขุดหลุม
 - ฝังถุงดำออก
 - วางต้นไม้ลงหลุม
 - คลุมฟาง
 - ปักไม้ไผ่
 - ผูกเชือก

ปัญหาขยะพลาสติกกลายเป็นวิกฤตสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม เป็นประเด็นสำคัญระดับโลกที่นานาชาติให้ความสำคัญ จากหลักฐานที่ปรากฏชัดมากยิ่งขึ้นในปัจจุบันทั้งภาพแพขยะในมหาสมุทร ภาพผลกระทบของขยะพลาสติกที่มีต่อนกทะเลและสัตว์ทะเล อาทิ เต่าทะเล โลมา วาฬ และสัตว์ทะเลหายากอื่น ๆ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ขยะพลาสติกกำลังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงมากขึ้น

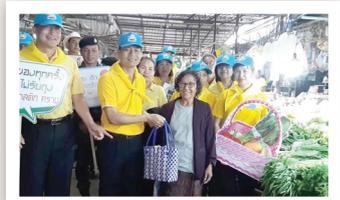
เครือข่าย ทสม. 77 จังหวัด ขับเคลื่อนลดใช้ ถุงพลาสติกในตลาดสด

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหนึ่งที่เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาขยะมูลฝอยมาโดยตลอด พยายามสร้างความตระหนักสร้างวินัย สร้างจิตสำนึกในการจัดการขยะมูลฝอยให้เกิดขึ้นกับประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง และมุ่งหวังให้เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกทั่วประเทศมากกว่า 210,000 คน ได้มีส่วนร่วมเข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยในระดับพื้นที่ให้เป็นรูปธรรมและยั่งยืน รวมทั้งสามารถรายงานสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมและเสนอแนะแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทันสถานการณ์ โดยเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2561 นายวิจารณ์ ลิมาฉายา ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบนโยบายแนวทางการลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วในตลาดสดและลดการใช้โฟมบรรจุภัณฑ์ให้แก่เครือข่ายทสม. 77 จังหวัด เพื่อให้ ทสม. เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการลดการใช้ถุงพลาสติกในท้องถิ่น การร่วมรณรงค์และจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่ การติดตามเฝ้าระวัง และขยายผลการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ เครือข่าย ทสม. ยังได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นหาหรือแนวทางและรูปแบบวิธีการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. ในพื้นที่เพื่อลดการใช้และให้มีมาตรการลดใช้ถุง ลดใช้โฟม อบรมให้ความรู้เรื่องภัยจากพลาสติกและโฟม รณรงค์ ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการใช้ถุงผ้า แทนถุงพลาสติกและโฟมสำหรับตลาดสดในพื้นที่จังหวัดของตนเอง เพื่อสามารถเป็นต้นแบบและขยายผลการดำเนินงานให้พื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

ในส่วนการนำนโยบายไปปฏิบัติ เครือข่าย ทสม. 77 จังหวัดทั่วประเทศ ได้ร่วมมือกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนการจัดกิจกรรม **“ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก”** อย่างต่อเนื่องทุกจังหวัด โดยมีตัวอย่างการรณรงค์ลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกในตลาดสดจาก 4 จังหวัด 4 ภาค ดังนี้ เครือข่าย ทสม. **จังหวัดเพชรบุรี** ได้จัดกิจกรรมรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟมในตลาดสดเทศบาลทวาย และตลาดน้ำวัดทองนพคุณ โดยใช้ถุงผ้า ตะกร้า และปิ่นโตแทนที่ **จังหวัดยะลา** ได้ดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ร้านค้านำร่องเป็นต้นแบบการลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟม ที่ **จังหวัดหนองบัวลำภู** ได้รณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกในตลาดสดและประสบความสำเร็จ มีตลาดสดอำเภอากลาง ทุกวันเสาร์ เป็นตลาดแห่งเดียวที่ใช้ใบตอง ใช้ตะกร้าเวลาไปจ่ายตลาดกัน และที่ **จังหวัดเชียงใหม่** ได้ประชาสัมพันธ์ให้แม่ค้าและผู้มาซื้อลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมในตลาดบ้านสัน และตลาดบ้านป่าไผ่ อำเภอสันกำแพง เป็นตลาดนำร่องเพื่อเป็นต้นแบบขยายไปยังตลาดอื่น ๆ ต่อไป

“โรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยาวเรียน” จังหวัดบึงกาฬ ต้นแบบการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

โรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน ตำบลโสกก่าม อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ เป็นโรงเรียนอีโคสคูล (Eco-School) อีกหนึ่งแห่งที่ประสบความสำเร็จในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ ตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ขยายผลต้นแบบความสำเร็จ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การลดปริมาณขยะบริเวณ “น้ำตกถ้ำพระ” ไปต่อยอดทำกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติกในชุมชน

นางเจียมใจ รุ่งเรืองวงศ์ ครูโรงเรียนบ้านโนนสำราญ-ยางเรียน กล่าวว่า เมื่อปี 2555 ตนได้เข้าร่วมอบรมหลักสูตรโรงเรียนอีโคสคูล (Eco-School) หรือโรงเรียนสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แล้วนำมาพัฒนาเป็นหลักสูตรให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รู้จักคิด แก้ไขปัญหา และวิเคราะห์ปัญหาโดยนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ผ่านกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 สำรวจและค้นหาประเด็นการเรียนรู้ ขั้นที่ 2 หาความรู้ฐาน ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ขั้นที่ 4 เรียนรู้สถานการณ์และกำหนดทางเลือก ขั้นที่ 5 วางแผนการจัดการ ขั้นที่ 6 ออกปฏิบัติ และขั้นที่ 7 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 7 กระบวนการเรียนรู้ได้นำมาปรับใช้ให้เข้ากับวิถีชุมชนท้องถิ่นผ่านกิจกรรมการปลูกหญ้าแฝก ห้วยบังบาตร และการจัดการขยะแหล่งท่องเที่ยว “น้ำตกถ้ำพระ” เพื่อปลูกจิตสำนึกนักเรียนให้อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในบ้านเกิดตัวเอง

จุดเริ่มต้นกิจกรรมการปลูกหญ้าแฝกห้วยบังบาตรได้ให้นักเรียนลงพื้นที่สำรวจปัญหาพบว่า หน้าดินตลิ่งห้วยบังบาตรพังทลาย บริเวณน้ำตกถ้ำพระมีปริมาณขยะจำนวนมาก จึงมีการวางแผนแก้ไขปัญหาดูด้วยการน้อมนำศาสตร์พระราชา นำหญ้าแฝกมาปลูกป้องกันพังทลายของหน้าดิน ซึ่งผลปรากฏว่าสามารถช่วยยั้งการพังทลายของหน้าดินได้และปรับสภาพพื้นดินที่เสื่อมโทรมให้กลับคืนมาด้วย เมื่อชาวบ้านเห็นความสำเร็จก็หันมาให้ความสำคัญเข้ามาเรียนรู้และร่วมปลูกหญ้าแฝกเพิ่มขึ้น ซึ่งทางนักเรียนได้เพาะพันธุ์หญ้าแฝก เพื่อเตรียมไว้แจกจ่ายชาวบ้านนำไปขยายเพาะปลูกยังพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

ส่วนแหล่งต้นน้ำบังบาตรก่อนไหลลงแม่น้ำโขงทำให้เกิด “น้ำตกถ้ำพระ” แหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวชมจำนวนมาก

ก่อให้เกิดปัญหาขยะตามมา ซึ่งนักเรียนได้ลงพื้นที่จัดกิจกรรมปลูกจิตสำนึกนักท่องเที่ยวให้ลดการทิ้งขยะด้วยการใช้กลยุทธ์ “ประกันขยะ” โดยให้นักท่องเที่ยวจ่ายเงินค่าประกันคนละ 20 บาท เพื่อแลกกับการนำอาหารไปรับประทานบริเวณน้ำตก หากกลับถ้านำขยะกลับมาแลกก็จะได้เงินประกันคืน ทำให้ปริมาณขยะลดลง เมื่อชาวบ้านเห็นตัวอย่างความสำเร็จก็รับไม่ต่อเนื่องในการจัดการขยะให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

จากความสำเร็จการจัดการขยะบริเวณน้ำตกถ้ำพระ ได้นำมาสู่การจัดตั้งศูนย์รับซื้อและคัดแยกขยะ เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษในชุมชน โดยเงินที่ได้รับจากการขายขยะจะนำไปเป็นค่าฌานพิกสงเคราะห์เพื่อช่วยเหลือคนในชุมชน และในปี 2561 นักเรียนได้ต่อยอดการจัดการขยะด้วยการจัดกิจกรรมลดการใช้ถุงพลาสติกในชุมชน โดยเปิดรับบริจาคเสื้อยืด เสื้อกล้ามที่ไม่ใช้แล้ว เพื่อนำไปทำเป็นถุงผ้า ทดแทนการใช้ถุงพลาสติกที่เป็นอันตรายต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม

นางเจียมใจ กล่าวด้วยว่า เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกนักเรียนให้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และบูรณาการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ จึงได้สร้างฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ไว้ในโรงเรียนมี 11 ฐาน ดังนี้ 1. ฐานปุยหมัก 2. ฐานทำน้ำหมักชีวภาพ 3. ฐานสมุนไพร 4. ฐานพืชผักสวนครัว 5. ฐานแปลงขยะเป็นสินทรัพย์ 6. ฐานเลี้ยงหมูและไก่ 7. ฐานข้อมูลทรัพยากรโรงเรียนและชุมชน 8. กระดาษสวยด้วยมือเรา 9. ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดสูตรธรรมชาติ 10. ฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 11. ฐานเรียนรู้ตามขบวนการ 7 ขั้นตอนเพื่อดูแลสิ่งแวดล้อม ซึ่งล่าสุดได้ขยายฐานการเรียนรู้จากโรงเรียนไปสู่ชุมชนหมู่บ้านโนนสำราญเหนือ และหมู่บ้านโนนสำราญใต้ เพื่อให้ชาวบ้านได้เรียนรู้การดูแลสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันและยังสร้างรายได้ให้กับครอบครัวด้วย

ซึ่งหัวใจความสำเร็จอยู่ที่การได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย เพราะการปลูกจิตสำนึกให้เด็ก ๆ หันมาดูแลสิ่งแวดล้อม ถ้าผู้ปกครองไม่เข้ามามีส่วนร่วมก็ไปต่อไม่ได้ ดังนั้น การขับเคลื่อนจะต้องทำไปพร้อม ๆ กัน ทั้งระบบ ตั้งแต่โรงเรียน ชุมชน ครอบครัว องค์กรบริหารส่วนตำบลหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงจะก้าวไปสู่ความสำเร็จเป็นต้นแบบโรงเรียนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างทุกวันนี้ได้

ร่วมพลังอนุรักษ์ “ปลูกป่า-รักษาปู” ที่บ้านบากันใหญ่

สันทรายดินกรวดหินสีแดงปะปนกับเปลือกหอยที่ทับถมมานานหลายร้อยปี ที่ปรากฏตัวขึ้นเมื่อยามน้ำลด เกิดเป็นเส้นทางยาวแหวกลงไปทะเล นี่คือพลังอันบริสุทธิ์และงดงาม ท่ามกลางวิถีชุมชนที่เข้มแข็ง ด้วยความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทำให้บ้านบากันใหญ่ เป็นที่สนใจของเหล่านักท่องเที่ยว และในวันนี้ “ฟ้าสวย น้ำใส” จะพาทุกคนไปสัมผัสพลังอันเข้มแข็งและงดงามที่หมู่บ้านแห่งนี้

บ้านบากันใหญ่ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมือง จังหวัดสตูล อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง นั่งเรือราว 20 นาทีก็ไปถึง เป็นเกาะเล็ก ๆ แต่ก็เต็มไปด้วยความสงบ งดงาม ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นชาวไทยมุสลิม ประกอบอาชีพประมงเป็นหลัก ก่อนจะมีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เข้ามาเสริมรายได้ให้กับท้องถิ่น คนสมัยก่อนเรียกเกาะนี้ว่า “บากัน-บาซาก” หมายถึงที่เฒ่าแก่ขนาดใหญ่ หรืออีกชื่อหนึ่งคือ เกาะอีโปะ ซึ่งเป็นชื่อต้นไม้ใหญ่ศักดิ์สิทธิ์กลางหมู่บ้าน

ในอดีตบ้านบากันใหญ่เคยประสบปัญหาจากการใช้ทรัพยากรอย่างเกินกำลัง เกิดการเสื่อมโทรมของทรัพยากร แต่ชาวบ้านได้รับการส่งเสริมความรู้ด้านการอนุรักษ์จากหน่วยงานต่าง ๆ และรวมตัวกันเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรให้กลับคืนมาอีกครั้ง พร้อมด้วยกิจกรรมที่หนุนความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งปลูกฝังจิตสำนึกให้กับนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

จุดหลักในการท่องเที่ยวบ้านบากันใหญ่ คือ บริเวณของสันทราย “สันหลังมังกรแดง” ที่จะปรากฏขึ้นช่วงน้ำลด เกิดภาพความสวยงามและสร้างความประทับใจให้ผู้คนมานักต่อนัก และใกล้ ๆ กันยังมีเนินทรายที่เรียกว่า “เกาะหอขาว” ซึ่งเกิดจากการทับถมของเปลือกหอยเป็นแนวชายหาดราว 1 กิโลเมตร และจะปรากฏให้เห็นเด่นชัดในช่วงน้ำลง

ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ผู้มาเยือนบ้านบากันใหญ่ จะได้ชิมอาหารทะเลกันแบบจุใจ ทั้งหอย ปู ปลา ที่หาได้จากบริเวณใกล้เคียง ที่นี่ยังมีการทำนาคารปู โรงแรมปลา ศาลาปลาหมึก โดยใช้ทางมะพร้าวทำเป็นที่อาศัยให้ปลาและปลาหมึก ใช้ฟางตัวและวางไข่ ส่วนบรรดาหอยนั้น สามารถเก็บหาจากชายหาดได้อย่างง่ายดาย นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมปลูกปะการัง เพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้ท้องทะเลอยู่อย่างต่อเนื่อง

สภาพความสมบูรณ์นี้ ล้วนมาจากความร่วมมือร่วมใจของชาวบ้าน ที่ร่วมกันอนุรักษ์แนวชายฝั่ง ด้วยการปลูกเสริมป่าโกงกางให้คงความสมบูรณ์อยู่เสมอ และเป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือทำ เพื่อปลูกจิตสำนึกนี้ไปด้วยกัน ขณะที่ชาวบ้านเองก็ให้ความสำคัญกับการรักษาสีเขียวในหมู่บ้าน ที่นี่จะมีเพียงรถมอเตอร์ไซด์และจักรยานเท่านั้น หลายบ้านมีการปลูกผักกินเองเพื่อการพึ่งพาตัวเองให้ได้มากที่สุด และมั่นใจได้ว่าจะช่วยลดการใช้สารเคมีให้ได้มากที่สุด

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนบ้านบากันใหญ่ อาจจะต้องสวมหัวใจอนุรักษ์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนแห่งนี้ ที่พักจึงอยู่ในรูปแบบโฮมสเตย์ อยู่กินอย่างเรียบง่าย ท่ามกลางธรรมชาติอันสมบูรณ์ ละเว้นการดื่มสุราและอบายมุขทุกชนิด

รับรองว่านอกจากอาหารทะเลสด ๆ รสชาติถูกใจแล้ว ยังได้รับอากาศบริสุทธิ์ และเพิ่มพลังจากธรรมชาติกันอย่างเต็มที่ พร้อมการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ในการร่วมอนุรักษ์บ้านบากันใหญ่ให้อุดมสมบูรณ์สืบไป

เพราะโลกร้อน..! เราอาจจะ ไม่ได้กินช็อคโกแลต

นักวิทยาศาสตร์จากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ร่วมกับบริษัทอาหารและลูกอม มาร์ส ซึ่งเป็นผู้ผลิตช็อคโกแลตรายใหญ่แห่งหนึ่งของโลก กำลังหาวิธีการปลูกต้นโกโก้ในสภาพภูมิอากาศที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากทางนักวิทยาศาสตร์คาดว่าภายในปี 2050 โกโก้อาจจะไม่สามารถปลูกในบริเวณพื้นที่ราบได้อีกต่อไป เนื่องจากปัจจัยด้านอุณหภูมิที่สูงขึ้นและสภาพอากาศแห้งแล้งที่เกิดจากภาวะโลกร้อน

ปัจจุบันทีมนักวิทยาศาสตร์กำลังศึกษาการใช้เทคโนโลยีตัดต่อพันธุกรรมแบบ CRISPR เพื่อช่วยให้ต้นโกโก้สามารถผลิตผลได้ภายใต้เงื่อนไขของสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปของโลก โดย “เมียง เจโซว” ผู้อำนวยการสถาบันพันธุกรรมพืช กล่าวว่า รูปแบบของผลผลิตจากต้นโกโก้กำลังจะเปลี่ยนแปลงไป และหนทางที่ดีที่สุดที่จะทำให้พืชชนิดนี้อยู่รอดต่อไปคือ ผลโกโก้จะต้องเล็กลง

ต้นโกโก้จะเจริญได้ดีในเขตภูมิอากาศแบบป่าฝน ด้วยอุณหภูมิเฉลี่ย 20 องศา บริเวณทางตอนเหนือและใต้ใกล้เส้นศูนย์สูตร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีฝน และความชื้นที่กำลังพอเหมาะตลอดทั้งปี ปัจจุบันอุตสาหกรรมการผลิตผลโกโก้กว่าครึ่งหนึ่งของโลกอยู่ในประเทศไอวอรีโคสต์ และประเทศกานา ทวีปแอฟริกา แต่ทั้งนี้ นักวิทยาศาสตร์ประเมินว่าในอีก 20-30 ปีข้างหน้า บริเวณดังกล่าวจะไม่สามารถปลูกโกโก้ได้อีกต่อไป และอาจจะต้องขยับพื้นที่การปลูกโกโก้ขึ้นไปบนภูเขาสูงกว่า 1,000 ฟุตเหนือระดับน้ำทะเล

ทั้งนี้ บริษัท มาร์ส ได้ประกาศเมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมาว่าทางบริษัทได้ลงทุนไปกว่า 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับแผนการพัฒนาที่ยั่งยืนในการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากอุตสาหกรรมของตนและผู้ค้าของตนให้ได้กว่า 60 เปอร์เซ็นต์ภายในปี 2050

ขอบคุณข้อมูลจาก : <https://voicetv.co.th/read/Skat6swOG>

“รักษาสิ่งแวดล้อม” อย่าท่ายูวอลทะเล

นักวิทยาศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยฮ่องกง แบ็ปติสต์ ศึกษาผลกระทบของสารเคมีป้องกันรังสียูวีที่มีต่อสิ่งมีชีวิตในท้องทะเล และพบว่ามีส่วนขัดขวางการทำงานของฮอร์โมนจนอาจทำให้สัตว์น้ำมีรูปร่างหน้าตาผิดเพี้ยนไปจากเดิม แล้วยังอาจมีส่วนทำลายปะการังด้วย

ทางคณะได้ตรวจสอบสารเคมีป้องกันรังสียูวีที่ใช้ทั่วไป 9 ชนิดตามแหล่งน้ำในเมืองเซินเจิ้น และพบ 7 ใน 9 ชนิด ทั้งที่ชายหาด ท่าเรือ แม้กระทั่งในบ่อพักน้ำประปา จากนั้นได้นำน้ำที่พบสารป้องกันยูวีไปเลี้ยงปลาฆ่าตาย ผลคือไม่พบความผิดปกติในปลาที่โตเต็มวัย แต่พบว่าลูกปลามีรูปร่างหน้าตาผิดเพี้ยนไป

ดร. Kelvin Sze-Yin Leung หนึ่งในทีมวิจัยกล่าวว่า “ผลการศึกษาแสดงชัดเจนว่าสารป้องกันยูวีส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะที่เป็นตัวอ่อน แต่จำเป็นต้องวิจัยเพิ่มเติมอีก”

ก่อนหน้านี้เคยมีเสียงเตือนจากงานวิจัยว่าออกซิเบนโซน สารเคมีที่ช่วยกรองรังสียูวีมีส่วนทำให้ปะการังเกิดภาวะฟอกขาว Gabriel Grimsditch ผู้เชี่ยวชาญระบบนิเวศในทะเลประจำโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ กล่าวว่า “แม้ออกซิเบนโซนจะช่วยปกป้องเราจากรังสียูวีแต่มันเป็นสารมลพิษอย่างหนึ่ง” ออกซิเบนโซนไม่ได้มีแต่ในครีมกันแดด แต่ยังพบได้ในผลิตภัณฑ์เป็นร้อยชนิด เช่น สเปรย์ฉีดผม สบู่ น้ำยาทาเล็บ ฯลฯ

ผลการศึกษาเมื่อปี 2558 พบว่ามีโลชันกันแดดมากถึง 14,000 ตัน ถูกชะล้างจากผิวของนักท่องเที่ยวและนักดำน้ำ บริเวณแหล่งปะการังทั่วโลกทุกปี เวลานี้หลายชาติ เช่น สหรัฐอเมริกา รณรงค์ให้คนทั่วไปเที่ยวใช้ผลิตภัณฑ์ทางเลือกอื่น หรือสวมหมวกใส่ชุดว่ายน้ำแขนยาวแทน แม้บรรดาธุรกิจที่เกี่ยวข้องจะออกผลิตภัณฑ์ที่ “เป็นมิตรกับปะการัง” โดยใช้สังกะสีหรือไทเทเนียมออกไซด์แทนส่วนผสมเดิม แต่ก็ค้านว่าปัจจัยอื่น ๆ ทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมลพิษอื่นจากบนฝั่งที่ไหลลงสู่ทะเลต่างหากที่เป็นสาเหตุทำลายระบบนิเวศของแหล่งปะการัง

ขอบคุณข้อมูลจาก : <https://workpointnews.com/2018/08/31/รักษาสิ่งแวดล้อม>

ทำความดีด้วยหัวใจ

ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก

รู้หรือไม่ว่า? ประเทศไทยใช้ **ถุงพลาสติกหุ้หิ้ว**
45,000 ล้านใบ/ปี

ตลาดสดเทศบาล และเอกชน ร้านค้าแผงลอยและอื่น ๆ 18,000 ล้านใบ

ร้านขายของชำ จำนวน 400,000 แห่ง 13,500 ล้านใบ

ห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อ จำนวน 16,330 แห่ง 13,500 ล้านใบ

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ลดรับ

ปฏิเสธรับถุงพลาสติกเมื่อซื้อสินค้า หากจำเป็น ควรใส่สินค้าในถุงพลาสติกใบใหญ่ใบเดียว

ลดให้

ร้านค้าลดการใช้ถุงพลาสติกบรรจุสินค้า และใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ลดใช้

ลดใช้ถุงพลาสติกด้วยการใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถใช้ทดแทนถุงพลาสติก เช่น ถุงผ้า ตะกร้า กล่องข้าว ปิ่นโต เป็นต้น

Line@deqp

Facebook : deqpth

www.deqp.go.th